

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Fermentum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

est. In abundantia etenim frugum terra bonis veluti fatiara videtur. fertilitas magna in terra Aegypti, Gen. 41. 47. à Deo est Esai. 55. 10.

SENTENTIA PHILOSOPHORVM.

De fertilitate terræ. Dial. LVII.

Francisci Petrarcha.

G A V.

FERTILIS ager est mihi. R. Vim fecundatoris intellige, donisque caelestibus sic vttere, ne displiceas largienti, quod ita demum rite facies, si & sobrietatem & modestiam fertilitas non excludat, & vbertatis in partem egeni venient atque amici. Nil soli dulce, nil sapidum. G. Agrum fertilem exquisitissime colo. R. Non homo terræ, sed terra homini ferre debuerat, hominum culpis effectum est, ne terra possessori suo sine labore respondeat. Inculta messum horridam, lappas, & tribulos paritura, hanc ferro sollicitare, mirisq; blanditiis mollire mortalis cogit indigentia. Hinc agriculturæ fluxit initium, sanctissimæ & innocentissimæ quondam vitæ. Nunc vni ex multis & prisco labori, & nouis vitis obnoxie, postquam nihil inuidiæ atque auaritiæ inaccessum rusticis etiam casus vrbana pascula peruasere. Certe vltimos hominum rusticos malos iustis conuenit, vnde illud poeticum: *Extrema per illos iustitia excedens terris, vestigia fecit.* Sed verendum, ne qui mali fuerant, nouissimi primi sint, vt si inquam forte esset ad virtutem reditus, & ad priscos mores, in hoc quoque sint vltimi. Nunc ad ipsam agriculturæ artem redeo, quæ magnis olim tractata viris atque ingeniis in pretio fuit, in qua vt multis in rebus altum locum Caro Censorius tenet, de quo cum verissime scriptum sit, optimus Senator, optimus Atrator, optimus Imperator, tandem laudis ad cumulum illud est additum, sine zmullo, siue sine exemplo sui temporis agricola. Quærunderet igitur cum Catone terram colere? Quis omnino sibi vitæ per aliquid duceret, quod pulchrum ille sibi dixisset? qui præter corporis atque animi virtutes, rerumque gestarum gloriam, etiam de Hispania triumphasset? Quis sollicitare atque hortari boues erubesceret, quos in sulcum vrgeret illa vox, quæ tot magnos exercitus in prælium accendisset, tot accipites causas disertissime perorasset? Quis raltum atq; aratum saltidret, quod illa triumphalis ac philolopica manus attingeret? quæ insignes de tot hostibus victorias peperisset, tot de rebus optimis præclaros libros scripserit, siue ad philolopiam, siue ad historiam, siue ad vsum vitæ spectantibus, quales sunt, quos de hoc ipso, quod nunc loquimur, scripsit? Primus equidem apud nos calendarij præcepta collegit in formam artis, ac redegit in literas. Secuti que illum multi alij, quorum quidam humile illud ac depressum artificium nobilissimis verbis exultant, quos nunc memorans nec humanæ iumentorum necessitates agriculturam certe non improbo. Nunquam tamen aut Scriptorum claritas aut inopia metus cogit, vt liberalibus & honestis artibus præferendam censam, nec æquandam quidem. Quamvis enim eosdem duces simul illustres & agricolas, primum illud imperij tempus habuerit, mutata iam spacio res est. Neque (vt fragilior nunc natura est) ad res tam varias ingenia nostra sufficiunt. Hac atate igitur excellentibus viris agriculturæ operam dare non pro arte vel negotio, sed pro otio & curarum alternatione permiserim, vtque interdum teneros ramos pubescentibus gemmis inferere, luxuriantia folia curua falce compescere, lasciuos palmites prolis in spem ierobibus cauis infodere, sitientibus pratis querulos riuos prono calle diuertere, illos linam: sic fodere pertinaciter, atque arare, totoque animo incumbere terris (nisi necessitas cogat) indecorum atque indecens docto fortique viro arbitror, cui nobilioris exercitij deesse materia vix possit. Natura pars optima, dum multas mortalibus artes daret, ipsa etiam distinxit ingenia, vt cui quisque erit aptissimus, illi insular. Videbis aliquem, qui mediocri ingenio iam solerter auraria sulcet, aut maria, vt hac in re cuiusvis acumen philolopi nulla sibi conferri possit industria, stultum & inglorium fuisse cum alio non in tua, sed illius arte contendere, vbi toto maior vertice minor appareas, & victor in maximis, multis ac paruis in rebus facile vinci queas. G. Ager hac mihi ætate perfertilitas fuit. R. Proximam operire, præfens læpe fertilitas venturæ fertilitatis artha est, rara quidem sine intermissione prosperitas. G. Diligenter agrum colui. R. Bene, si nil melius quod faceres, fuit. G. A. V. Colui vineam exquisite. R. Latam cum illa forte vindemiam patctus, an & cum priuina, aut etiam cum grandine pepigisti? G. Solito largius arum feni. R. Plures pates grues rure, plures domi mures, volucrum hospes ac vermium, soli excussor, aræ compactor, horrei architectus, metentium seruus, ac terentium. G. Seui agrum largiger. R. Esto, in spe bona metes, quod seuisti triticum, atque sollicitudinem, nisi illud est verius, quod triticum plurimorum, sed anxietas tua est, & vt proprie dixerim, ager ipse est animus, cultus intentio, semen cura, mellis labor, hanc vbertimam percipies. G. Rus optime colui. R. Dicam, quod mireris: Illi ipsi antiqui agricolæ viri fortes, quibus gloria fuit agriculturæ, colendum bene censuerunt, sed non optime, incredibile primo forsitan auditu, at experientiæ comprobatione verissimum, vix enim fertilitas sumptum æquat, estq; apud ipsos veteres homines atq; agri comparatio non inepta.

oleam Olea adiecta caduceo felicitatis hieroglyphicum...
Emblema.
In momentaneam felicitatem.
Emblema A. Alciati CXXIV.
Dicitur, quod ex arboribus cicutis a pinum
Dicitur, quod ex arboribus cicutis a pinum
Dicitur, quod ex arboribus cicutis a pinum

Feria.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

In Græce ἀγρία, & ἀγρία, o, ferrius dicitur: sic dicitur in epulis: In his enim epulæ fiebant ex porcorum proventibus. Feriarum publicarum genera erant ex proventibus. Satiæ vniuersi populi communes, quæ certis diebus fiebant, in quibus præcipue seruabantur Amentalia, Lupercalia, Conceptus, quo quotannis à sacerdotibus concipiebant certos sine incertis semine, Sementine, Paganalia, Comitalia. In peritiæ, vel pratoris pro arbitrio indicabant. Nundina pagana, quibus ad negotia & mercés conueniebant.

APOPHTHEGMATA.

Lacedæmonie peregrinum quendam conspiciens seculum diem componentem. Quid facis, inquit? An non mundum bono festus esse sentis, hunc mundum esse phanum, in quo confitatus homo semper honeste, velut in regnis, quæ regem naminis omnia cernentis, vltari debeat. Detorsit huic quæ perperam quod dicitur, pigris semper esse festum. Laert. l. 6. interrogatus, quid esset dies festus? Gulæritamen in occasionem esse dixit. Stob. & Max. ser. 27. Anton. lib. 1. ser. 39.

Sabbatum, & Solemnitas.

Fermentum.

Locus Biblici.
Fermentum in Pasche celebratione non vendit, sed in Pasche comeditur. Fermentum in oblationibus non vendit, sed in Pasche comeditur. Fermentum in oblationibus non vendit, sed in Pasche comeditur.

SENTENTIA BIBLICAE.

Fermentum conditio bona.
Regnum colorum fermento, quod acceptum mulierum in tanne laus tribus, donec fermentatum est totum.
Mala.
Fermentum & Saducæorum, Matth. 16.

Fertilitas.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Fertilitas. Agorum & frugum vbertas ac fecunditas vocatur. Hebr. Sababb, à verbo Sababb, latur fuit, satiatas.